

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

723

Vragen van het lid **Van Helvert** (CDA) aan de Minister van Buitenlandse Zaken over *het bericht dat christenen in Noord-Irak bedreigd worden door sjjiitische milities* (ingezonden 27 november 2017).

Antwoord van Minister **Zijlstra** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 15 december 2017).

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van het bericht «Iran-Backed Forces Persecuting Christians Who Survived ISIS, Kurdish Parliamentarian Says»¹?

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Klopt het dat de Hashd al-Shaabi, een coalitie van sjjiitische milities, na het offensief tegen de Koerdische Autonome Regio, nu christenen die voor dit offensief gevlucht zijn, ervan weerhoudt terug te keren naar hun huizen op de Ninivé-vlakte?

Antwoord 2

De VN meldt dat er in totaal 180.000 mensen ontheemd zijn geraakt bij de overname van de betwiste gebieden door het Iraakse leger. Ongeveer 20.000 daarvan zijn afkomstig van de Ninivé-vlakte. Daarbij vermeldt de VN ook dat veel mensen na 24–48 uur weer naar huis keren. Er zijn berichten over verschillende minderheden, evenals Koerden, die nog niet naar huis terug durven keren. Precieze cijfers zijn niet bekend.

Vraag 3

Hoe beoordeelt u de berichten dat deze milities overgebleven christenen onderdrukken en vervolgen, waarbij de situatie met de dag verslechtert?

¹ <https://www.algemeiner.com/2017/11/20/iran-backed-forces-persecuting-christians-who-survived-isis-kurdish-parliamentarian-says/>

Antwoord 3

Veel ontheemden, met verschillende achtergronden, zijn inmiddels teruggekeerd naar hun huizen. Waarom mensen wel of niet terugkeren is niet altijd duidelijk, en kan per dorp verschillen. Er zijn geen concrete aanwijzingen dat dit is vanwege stelselmatige onderdrukking, ook niet van christenen.

Vraag 4

Is het waar dat de milities systematisch de demografie proberen te veranderen in door hen veroverde gebieden en sektarische scholen openen in kerken en religieuze centra?

Antwoord 4

Het kabinet is bekend met dergelijke berichten. Navraag bij de VN leert dat ze deze berichten evenwel niet kunnen bevestigen. Het kabinet volgt de situatie nauwgezet, in samenwerking met de Iraakse overheid en onze internationale partners.

Vraag 5

Bent u bekend met het bericht dat de milities christelijke kinderen in Bartella zouden dwingen om naar de door hen recent geopende Imam Khomeini School te gaan, tot woede van de lokale bevolking?²

Antwoord 5

Ja.

Vraag 6

Hoe beoordeelt u de verontrustende berichtgeving over deze «sjiitificatie» van de Ninivé-vlakte, gericht tegen christenen die nota bene ISIS overleefd hebben? Ziet u aanwijzingen voor etnische zuiveringen?

Antwoord 6

Het kabinet is van mening dat ontheemden zo snel mogelijk veilig moeten kunnen terugkeren naar huis. Hiertoe ondersteunt Nederland stabilisatieprojecten in Irak. De situatie in de Ninivé-vlakte is op dit moment fluïde en baart het kabinet zorgen. Ook in dit geval kan de VN berichten van etnische zuiveringen niet bevestigen.

Vraag 7

Bent u bereid contact op te nemen met de Iraaks-Koerdische parlementariër die de noodklok luidt, alsmede met de autoriteiten in de Koerdische Autonome Regio?

Antwoord 7

Er vinden zeer regelmatig gesprekken plaats met de autoriteiten in de Koerdische Autonome Regio (KAR). Ook de afgelopen weken hebben onze ambassadeur in Irak en de consul-generaal in Erbil gesprekken gevoerd met Iraakse en Koerdische parlementariërs en leden van de Iraakse regering en de Koerdische regionale regering, om de situatie in de Koerdische Autonome Regio (KAR) en de Ninivé-provincie te bespreken. Ook wordt regelmatig gesproken met vertegenwoordigers van minderheden. Tijdens de Raad Buitenlandse Zaken op 11 december jl. heeft Nederland eveneens expliciet om aandacht gevraagd voor de positie van minderheden in Irak.

Vraag 8

Bent u bereid opheldering te vragen bij de Iraakse autoriteiten, de praktijken van de sjiitische milities scherp te veroordelen, te eisen dat de onderdrukking en vervolging van christenen stoppen en te pleiten voor een spoedige en veilige terugkeer van gevluchte christenen naar hun huis en haard? Zo nee, waarom niet?

² <http://www.basnews.com/index.php/en/news/iraq/392147>

Antwoord 8

Het kabinet maakt zich zorgen over de positie van alle minderheden in Irak, waaronder christenen. De mensenrechtensituatie in Irak wordt actief opgebracht in contacten met Iraakse autoriteiten. Daarnaast streeft Nederland ernaar dat alle ontheemden zo snel mogelijk terug naar huis kunnen en ondersteunt hiertoe meerdere initiatieven, zoals het *Funding Facility for Stabilisation* van de VN dat ten goede komt aan stabilisatieprojecten in Irak.

Vraag 9

In hoeverre staan de Hashd al-Shaabi onder invloed van Iran? Deelt u de zorgen over de toenemende Iraanse invloed in Irak? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 9

De term Hashd al-Shaabi wordt gebruikt voor verscheidene Iraakse milities. De Hashd al-Shaabi, oftewel *Popular Mobilization Forces*(PMF), zijn deels sjiietisch, maar kunnen ook Yezidi of christelijk zijn. Volgens de Iraakse wet zijn de PMF onderdeel van het Iraakse leger en vallen deze milities dus onder verantwoordelijkheid en leiding van de Iraakse premier. Iran stelt het afgelopen jaar het aantal militaire adviseurs in Irak te hebben uitgebreid. Een aantal hiervan is nauw betrokken geweest bij de strijd tegen IS in Irak.

Vraag 10

Bent u bereid de lange arm van Iran in Irak te onderzoeken en te adresseren in EU-verband?

Antwoord 10

De rol van Iran in Irak wordt met regelmaat in EU-verband aan de orde gesteld bij Iraakse en Iraanse autoriteiten.